

45. Επειδή, από τα προεκτεθέντα συνάγεται ότι ο νομοθέτης του νόμου 4354/2015 επιδίωξε, με την επί νέων βάσεων αναδιάρθρωση του γενικού μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων, να επιτύχει περισσότερο αποδοτική χρήση των διαθεσίμων προς τούτο, αλλά και πεπερασμένων ταυτόχρονα, οικονομικών πόρων, προέκρινε δε την στοχευμένα ευμενή μισθολογική μεταχείριση συγκεκριμένων κατηγοριών ή καταστάσεων, παρέχοντας κατά βάσιν αντίστοιχα κίνητρα ή αντισταθμίσεις, ενώ υπήρξε φειδωλός στην χορήγηση οριζοντίων παροχών αδιαφοροποίητα στο σύνολο των δημοσίων υπαλλήλων. Από την ίδια αντίληψη εμφορείται, άλλωστε, και ο νομοθέτης των νόμων 5045/2023 και 5164/2024, κατά το μέρος που δεν χορήγησε εκ νέου τα επίμαχα επιδόματα, τελώντας σε γνώση των δεσμεύσεων που ανέλαμβανε η Χώρα και επιβεβαιώνοντας προδήλως την σχετική εκτίμησή του (πρβλ. ΟλΣτΕ 148/2024). Η ρύθμιση με τους νόμους αυτούς του γενικού μισθολογικού καθεστώτος των δημοσίων υπαλλήλων αποτελεί ταυτόχρονα και επί μέρους πτυχή συνόλου πολιτικών οι οποίες ιεραρχούνται (με τρόπο ο οποίος υπόκειται σε οριακό δικαστικό έλεγχο) και αποτιμώνται στα κατά καιρούς ισχύσαντα Μεσοπρόθεσμα Πλαίσια, κινείται δε η προκαλούμενη από αυτήν επιβάρυνση εντός των δημοσιονομικών πλαισίων. Αλλά και τα διάφορα παράλληλα μέτρα μισθολογικού ή φορολογικού χαρακτήρα, που λήφθηκαν κατά την κρίσιμη περίοδο σε σχέση με αποδοχές δημοσίων υπαλλήλων ή λειτουργών (βλ. ανωτ. σκ. 23-24), κινούνται και αυτά εντός των ανωτέρω πλαισίων.

Δικαιολογείται, συνεπώς, η διαχρονική στάση αυτή του νομοθέτη και από λόγους δημοσίου συμφέροντος, αναγόμενους στην δημοσιονομική ευστάθεια της Χώρας, αν ληφθεί υπ' όψιν -στο πλαίσιο του οριακού δικαστικού ελέγχου- η τάξη μεγέθους (πρβλ. ανωτ., σκ. 22) της πάγιας, επί πλέον επιβαρύνσεως, την οποίαν θα συνεπαγόταν η χορήγηση αδιαφοροποίητα στο σύνολο των δημοσίων υπαλλήλων μιας παροχής τέτοιου ύψους (δύο επί πλέον βασικών μισθών ετησίως). Τούτο δε, ανεξαρτήτως του ακριβούς ποσού, στο οποίο θα ανερχόταν εν τέλει η επιβάρυνση αυτή, όπως εκτίθεται στις αμέσως προηγούμενες σκέψεις. Δεν συντρέχει, επομένως, παράβαση της αρχής της αναλογικότητας, όπως αβασίμως προβάλλεται ούτε και επιβαλλόταν από μόνη την λήξη της οικονομικής κρίσεως, όπως αβασίμως επίσης προβάλλεται, η επαναφορά των επιδομάτων ή, έστω, η εξέταση του ενδεχομένου να θεσπισθούν αυτά εκ νέου. **Ούτε, τέλος, προκύπτει από τα προεκτεθέντα ότι από την μη χορήγηση των επιμέγων επιδομάτων συντρέχει περίπτωση να τεθεί σε κίνδυνο η αξιοπρεπής διαβίωση του μισθοδοτουμένου,** με βάση τους γενικούς ορισμούς των άρ. 7 επ. ν. 4354/2015, προσωπικού. Κατόπιν τούτων η αγωγή πρέπει ν' απορριφθεί ως νόμω αβάσιμη και κατά το μέρος αυτό, διότι ουδεμία αντισυνταγματική παράλειψη συνέτρεξε.

(...)

47. Επειδή, οι δημόσιοι υπάλληλοι τελούν εκ του Συντάγματος (άρθρο 103) σε ιδιαίτερο καθεστώς υπηρεσιακής σταδιοδρομίας, όπως εξειδικεύεται στον Υπαλληλικό Κώδικα, με εγγυήσεις που διασφαλίζουν την αξιοκρατική επιλογή για την είσοδό τους στην υπηρεσία, την μονιμότητα - η οποία επιτρέπει την απόλυσή τους υπό αυστηρές προϋποθέσεις - την υπηρεσιακή εξέλιξη (προαγωγές, άρθρα 81 επ. ν. 3528/2007, όπως ισχύει), την υπηρεσιακή εκπαίδευση ως δικαίωμα του υπαλλήλου (άρθρο 47 ν. 3528/2007, όπως ισχύει), την άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή (άρθρο 31 του ν.

3528/2007, όπως ισχύει) τις άδειες (π.χ. άδειες διευκολύνσεων, ειδικές άδειες, άρθρα 50 επ. ν. 3528/2007, όπως ισχύουν), την κινητικότητα και τις μετατάξεις (άρθρα 69 επ. ν. 3528/2007, όπως ισχύουν), την κατάσταση πειθαρχικής διαδικασίας με ειδικές ρυθμίσεις (άρθρα 109 επ. του ν. 3528/2007, όπως ισχύουν). Υπό το ανωτέρω συνταγματικό και νομοθετικό πλαίσιο είναι προφανές ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν τελούν υπό τις ίδιες ή, έστω, παρόμοιες συνθήκες παροχής των υπηρεσιών τους με τους εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα (βλ. ΑΕΔ 2/2012), τούτο έχει δε ως συνέπεια η νομοθετική μεταχείριση των υπαλλήλων της πρώτης κατηγορίας, ως προς την μη πρόβλεψη γι' αυτούς των επιμέχων επιδομάτων, να μην παραβιάζει την συνταγματικώς κατοχυρωμένη αρχή της ισότητας (βλ. ΑΕΔ 2/2012, πρβλ. ΑΕΔ 16/1983, πρβλ. ΟλΣτΕ 3373/2015 σκ. 13, πρβλ. ΣτΕ 277/2001 σκ. 5, κ.ά.· πρβλ. επίσης, ΣτΕ 468/2012 και 1956/2013, εντός του κύκλου των δημοσίων υπαλλήλων). Αποτελεί δε επαρκές διαφοροποιητικό στοιχείο μεταξύ των δύο κατηγοριών, σύμφωνα άλλωστε και με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 1 της Οδηγίας 2022/2041, το γεγονός ότι το ζήτημα της διαρθρώσεως των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων και του καθορισμού του ύψους τους (και για τον κατώτατο μισθό), έχει άμεσες και δυνητικά σημαντικές επιπτώσεις στην δημοσιονομική κατάσταση των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης και -κατ' επέκτασιν- στην δημοσιονομική ευστάθεια του Κράτους. Συνεπώς, η παράμετρος αυτή θεμιτώς λαμβάνεται υπ' όψιν από τον νομοθέτη και δεν συντρέχει εν προκειμένω, όπως αβασίμως προβάλλεται, παράβαση ούτε του άρθρου 6 της Οδηγίας ούτε της αρχής της ισότητας, ώστε περαιτέρω να συντρέξει περίπτωση επεκτατικής εφαρμογής των άρθρων 135-136 και 213 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου. Πρέπει, συνεπώς, και ως προς αυτή της την βάση ν' απορριφθεί η αγωγή ως νόμω αβάσιμη. Κατά την μειοψηφούσα, όμως, εν προκειμένω γνώμη των Συμβούλων η καθιέρωση των επιδομάτων εορτών και αδείας, όπως προκύπτει από την διαχρονική νομοθετική τους πρόβλεψη τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα, είναι ασύνδετη προς την κατ' αρχήν απόφαση του νομοθέτη να διαρθρώσει διαφορετικά τις αποδοχές των δύο κατηγοριών, αντίστοιχα προς το διαφορετικό εργασιακό καθεστώς καθεμιάς. Αντιθέτως, τα επίμαχα επιδόματα στοιχούν σε μία πολύ συγκεκριμένη κοινωνικο-οικονομική συνθήκη, ήτοι τις αυξημένες αγοραστικές ανάγκες της περιόδου των εορτών και της θερινής αδείας. Η συνθήκη αυτή κατά τα κοινώς γνωστά παρέμεινε και παραμένει αμετάβλητη, χωρίς να συνάπτεται με το εργασιακό καθεστώς των υπαλλήλων. Έναντι αυτής, αμφότερες οι κατηγορίες υπαλλήλων τελούν σε ουσιαδώς όμοια κατάσταση. Συνεπώς, ως προοριζόμενες ν' αντικρύσουν όμοιες ανάγκες των δύο αυτών κατηγοριών οι επίμαχες παροχές θα έπρεπε να είχαν προβλεφθεί και για τους δημοσίους υπαλλήλους και έτσι, σύμφωνα με την μειοψηφούσα γνώμη, βασίμως επικαλείται κατ' αποτέλεσμα ο ενάγων παράβαση του άρ. 4 παρ. 1 του Συντάγματος και επεκτατική (εντός των ορίων του αιτητικού της αγωγής) εφαρμογή του εργατικού δικαίου.